

GAZETA LUDOWA

Pismo codzienne dla ludu polskiego na Śląsku.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt. — Przedpłata na pocztach i w ekspedycji miesięcznie 4.00 marki, z odnośnieniem 4.30 marki. Oglaszania: za wiersz drobny lub jego miejsce 1 mk. — Reklamą na 3 stronie wiersz 3 mk. — Redakcja i administracja w Katowicach przy ulicy Hoffe'a (Hoffeistr.) 14. — Telefon 1025. Poczta konto czekowe: Wrocław 44029. Redaktor naczelny: Aleksey Pałak w Katowicach

Niemcy upokorzą się?

Nowe propozycje niemieckie.

Berlin, 14 kwietnia. Rząd niemiecki postanowił wobec zbliżającego się terminu i mają i po- grożek ententy prosić mocarstwa koalicji o wy- mowienie rokowań w sprawie odszkodowań. W spr- wie tej gabinet reszty odbył wczoraj popołudniu posiedzenie, na którym wysłuchano nowe propo- zycje ministra spraw zagranicznych Simonsa, jakie przedłożone być mają mocarstwom koalicji. Wynik narad nie jest wiadomy, gdyż były ściśle tajne. Ale w kołach zbliżonych do ster rządowych, opo- wiadają, że postanowiono do koalicji wysłać osobną notę z prośbą o wznowienie rokowań, a w prośbie wyrażone będzie upokarzające zapewnienie, iż Niemcy muszą dojść z koalicją do porozumienia dlatego, ponieważ obecny stan rzeczy jest dla Niem- ców nie do wytrzymania. Niemcy wyrażą w notie swej gotowość wykonania swych zobowiązań i przedłożenia nowych propozycji. Propozycja ta będzie polegała na tem, że rząd niemiecki zob-

owiąże się do przyjęcia na siebie długów mocarstw koalicji a celem pokrycia tych długów ma zamiar zaciągnąć w Ameryce pożyczkę.

„Czas nagli!“ — pisze „Germania“.

Berlin, 14 kwietnia. (Tel. wł.) Podczas gdy główny organ centrowy „Germania“ zamieszcza dzisiaj artykuł wstępny pod nagłówkiem „Czas nagli!“ żądając jaknajrybniejszego przedłożenia nowych propozycji niemieckich, donosi „Berliner Tagebl.“, że przed wpływem tygodnia propozycje te nie będą ogłoszone.

Dr. Simons ustępuje?

Berlin, 14 kwietnia. (Tel. wł.) W kołach po- informowanych liczą się z możliwością przesilenia gabinetowego w Niemczech i prawdopodobieństwem ustąpienia ministra spraw zagranicznych, dr. Simonsa z powodu niefortunnej polityki jego w sprawie odszkodowań.

Oroędzie prezydenta Hardinga.

Niemcy mają przynąć się do winy.

Waszyngton, 13 kwietnia. W orędziu swem do parlamentu Stanów Zjednoczonych prezydent Harding żądał zakończenia stanu wojennego z Niem- cami, ale tylko pod różnymi zastrzeżeniami. Harding oświadczył, że Ameryka do związku narodów się nie przylączyła, ale przedłożyła plan stworzenia innego, podobnego związku.

Berlin, 14 kwietnia. (Tel. wł.) Biuro Wolffa donosi z Waszyngtonu, że pod ko- niec swego orędzia prezydent Harding wy- suwa następujące 7 postulatów, którymi kierować się będzie przyszła jego polityka: 1. Stany Zjednoczone nie mają przeciw

traktatowi wersalskiemu, chociaż życzą so- bie różnych zmian, zwłaszcza zmian w po- stanowieniach co do związku narodów. 2. Znosi się rezolucję Knox. 3. Należy zawrzeć pokój z Niemcami. 4) Ameryka współpracować chce przy wy- konaniu dzieła pokoju i zgody między na- rodami. 5) Niemcy muszą winę za wojnę przyjąć na siebie i oświadczyć gotowość zapłacenia wzgl. naprawę wszystkich szkód wojennych. 6) Anglia i Japonia powinny zredukować zbrojenia. 7) Nowy związek narodów.

Wynik głosowania na G. Śląsku.

Londyn, 14 kwietnia. Biuro Reuters dowiaduje się, że nie nadzieję jeszcze cały materiał w sprawie wyniku głosowania na G. Śląsku. Zbieranie i zestawianie po- szczególnych danych liczbowych postępuje bardzo powoli i prawdopodobnie jest, że Komisja Międzynarodowa na G. Śląsku przekaże przedwczoraj dwoma tygodniami nie będzie w stanie przedłożyć swego sprawo- zdania. (Gazeta i Rząd katowicki, jst wadom, że uzrzedowego członka: wyniki ocenić można około 21-go kwietnia. Red.)

Poważny głos angielski za przyłącze- niem G. Śląska do Polski.

Londyn, (Pat) W czasopiśmie „The Con- temporary Review“ profesor Harley omawiając sprawę Górnego Śląska oświadcza się bezwzględnie za przyłączeniem tego kraju do Polski a to nie tylko z przyczyn etnicznych ale przede wszystkim gospodarczych. Twierdzi on i udowadnia, że Górny Śląsk jest związany gospodarczo z Polską. Rynek niemiecki jest niekorzystny dla górnosłaskiego przemysłu, rynek polski jest o wiele ważniejszy a tego powinn być w całości przyznany Rzeczy- pólnej się dopiero po zniesieniu sztucznej granicy pomiędzy Polską a Górnym Śląskiem.

Polsko-francuski traktat handlowy.

Paryż, 14 kwietnia. (Pat) Do Paryża przybył delegat rządu polskiego p. Bernard Diamant z pełnomocnictwami do prowadzenia układów z rzą-

dem francuskim w sprawie traktatu dotyczącego naty galicyjskiej. Układy porwają około 10 dni. Po podpisaniu traktatu handlowego rytkifikowa- nie zostaną traktaty polityczny i militarny, zawarte w Paryżu w czasie pobytu tamże Naczelnika Państwa, Piłsudskiego.

Położenie w Anglii pogorszyło się.

Londyn, 14 kwietnia. Według urzędowego doniesienia górnicy odrzucili propozycje rządu. Przywódco górników oświadczyli, że o porozumie- niu narazie mowy być nie może. Konferencje mię- dzy pracodawcami a górnikami odroczone.

Londyn, 14 kwietnia. Biuro Reutersa donosi, że 16-przymierzem angielskich or- ganizacji robotniczych powzięło następu- jąca uchwałę: Strajk generalny rozpocznie się w piątek o godz. 10 wieczorem.

Londyn, 14 kwietnia. (Tel. wł.) Związek urzędników kolejowych postanowił w piątek przy- łączyć się do strajku, iak samo związek maszy- nistów, związek tramwajarzy londyńskich i związek robotników elektryków.

Dymisja węgierskiego prezesa ministrów.

Budapest, 14 kwietnia. (Tel. wł.) Ustąpił prezydent ministrów hr. Teleki z powodu udziału swego w azerie eke- cesarza Karola, którego popierał.

Francja wobec ostatniej noty niemieckiej.

W artykule wstępnym pod tytułem „Niemcy i Śląsk Górny“ dziennik francuski „Temps“ podaje krytyczną ostatnią notę niemiecką. Oto głos tego pisma, które uchodzi słusznym zresztą za najpo- ważniejszy dziennik francuski.

„Mamy oto przed oczyma notę, która została skierowana przez rząd niemiecki na konferencję ambasadorów, dotyczącą sprawy Śląska Górnego. Rozwija ona dwa argumenty: 1. Niemcy utrzymują, że Śląsk Górny jest niepodzielny, że wskutek tego powinien być w całości przyznany Rzeczy- pólnej (całość czołowy niemieckich) i większa od

całości głosów polskich); 2. Niemcy utrzymują, że Polska, chcąc walczyć, obciążać wieśniakom podział wielkich obszarów dworskich, a zwłaszcza terrorizację wyborców niemieckich.

Jakkolwiek sprawy te były już wielokrotnie omawiane, wypadła szczegółowo rozważyć twier- dzenia rządu niemieckiego, gdyż ich wartość Niemcy biorą z prawa do Śląska Górnego. Gdyby wykazać, że kraj ten jest niepodzielny, rząd niemiecki, poza innymi uzasadnieniami, bardzo ze- słaż kruchem, przytacza dwa względy, jeden z nich oparty na rzeczywistości, drugi na prawie.

Względ oparty na rzeczywistości polega na tem, że okręg przemysłowy i górniczy Śląska Górnego stanowi całość, której nie można dzielić. Lecz wcale to nie świadczy, że spory ten okręg ma być przyznany Niemcom. Sądymy to jedynie, że powinien on być przyznany jednemu z dwu państw sąsiadujących, a Polska ma po temu znacznie więcej praw od Niemiec: choćby dlatego, że okręg przemysłowy i górniczy wychodzi, na mapie plebis- cytowej, jako kraj czysto polski, o małych wyspa- kach niemieckich. A więc względ, oparty na rze- czywistości, który rząd niemiecki przytacza na swą obronę, zwraca się tylko przeciwko niemu. Pozo- staje więc względ prawny. Nota niemiecka, usi- łąjąc wykazać, iż Śląsk Górny jest niepodzielny, twierdzi: „Wszelkie inne rozwiązanie prócz tego byłoby sprzeczne z traktatem pokojowym, który, wbrew zarządzom, dotyczącym Szelewiaku, nie przewiduje możliwości podziału.“

Mysla więc rządu niemieckiego jest: dla Szele- wiku traktat wersalski przewiduje podział, lecz nie dopuszcza go w stosunku do Śląska Górnego. Przypatrzmy się tekstom traktatu.

Po plebiscycie w Szelewiaku granica między Danią a Niemcami ma być regulowana w sposób który podaje artykuł 110 ty. Brzmi on następująco: „Linia graniczna, zanim zostanie przeniesiona na terenie, będzie ustalona przez główne państwa sprzymierzone i sformułowane według linii, opartej na wyniku głosowania, zaproponowanej przez Kom- isję Międzynarodową, oraz uwzględniającej wa- runki geograficzne i społeczne położenie gospodar- darcze miejscowości.“

Po plebiscycie na Śląsku Górnym linia gra- niczna między Polską a Niemcami ma być ustalona według artykułu 16 traktatu pokojowego, aneks 5. Brzmi on: „Po zamknięciu głosowania ilość głosów w każdej gminie będzie podana przez Komisję głównym mocarstwom sprzymierzonym i stowa- rzyszonym, w tym samym czasie szczegółowy ra- port o głosowaniu i wniosków co do linii, jaka ma być przyjęta jako granica Niemiec na Śląsku Gór- nym, również będzie uwzględniona. Przemysł musi on być w zgodzie jak z życzeniami wypowiedzianymi przez mieszkańców, tak też i z położeniem geogra- ficznym i gospodarczym miejscowości.“

Jeżeli Niemcy uznają, że pierwszy z tych tekstów przewiduje podział Szelewiaku, jakże mogą sądzić, że tekst drugi nie przewiduje podziału Śląska Górnego?

Lecz idźmy dalej. Po ustaleniu „zancy“ w Szelewiaku, co ma się stać i co się stało w istocie. Oto co postanawia w tym względzie drugi ustęp artykułu 110: „I za chwilą rząd duński będzie mógł, obsadzić te terytoria przez władze cywilne i wojs- kowe duńskie, zaś rząd niemiecki będzie mógł znowu wprowadzić aż do wskazanej linii granic- nej władze cywilne i wojskowe, które muszą ewakuować.“

A to ma stać na Śląsku Górnym? Weźmy aneks do art. 88 brzmi on: „§ 6. Skoro tylko linia graniczna zostanie ustalona przez główne mocarstwa sprzymierzone i sformułowane, Komisja zawiadomi władze niemieckie, że mają na nowo objąć admini- strację terytorium, które będzie uznane jako nie- mieckie. Wymienione władze powinne to uczynić w ciągu tego miesiąca, w którym nastąpi zawiezo- nie, w sposób przepisany przez Komisję. W tym samym czasie i również w sposób przepisany przez Komisję rząd polski winien objąć administrację terytorium, które będzie uznane jako polskie.“ Oto są teksty: Rząd niemiecki również łatwo może je porównać, jak my. Skoro je porówna, obowiązany jest stwierdzić, że podział Śląska Górnego jest przewidziany w sposób bardzo wyraźny tak, jak i podział Szelewiaku. Jednak twierdzi on, że jest od- mienne. Ale w ten sposób wykazuje on tylko miarę swej lojalności i jednocześnie wartość swych

Przejdźmy do drugiego argumentu niemieckiego. Nota niemiecka utrzymuje, że plebiscyt 20 marca został stałszony przez Polaków.

Stałszowanie to Polacy wykonali jakoby naj- pierw w ten sposób, że obiecały podzielić między wieśniaków ziemie wielkich posiadaczy niemieckich. Lecz, było tylko wyłączenie dokonano się w sposób właściwy, obiecnia ta wydaje nam się cał- kowicie na miejscu. Byłoby obraźliwym, gdyby nadal maleńka garstka niemieckich magnatów, dzie- dziców dawnych zdobywców wojennych, gdyby i ta garstka posiadała w dalszym ciągu niezmierzona- łą obszar na terenie „szlanków polskich, którzy na Śląsku są u siebie, którzy uprawiają ziemie, jeżeli plebiscyt 20 marca miał być istotnie prze-

kogoś nadszły, stacyj to mogło tylko na szkód Polaków, dzieł obecności wielkich właścicieli niemieckich, przemysłowców i niemieckich żaźnierzów. To też, gdy redagowano Traktat Wersalski, Komisja Międzynarodowa granic wschodnich pomyślała o tego rodzaju nadziedziach. Zaś delegat brytyjski podał nawet wniosek, żeby usunąć z terenu plebiscytowego przed głosowaniem Niemców, którym ich posiadłości i urzędy pozwoliłyby wpływać na Polaków. Niestety la myśl nie została zastosowana, ale nie Niemcy mają powód skarżyć się na to.

W swej nocie rząd niemiecki utrzymuje, że w niektórych powiatach Polacy terroryzowali wyborców niemieckich. Odpowiedź na to prosił Na 190 tysięcy emigrantów — prawie samych Niemców — których oczekiwano w dniu plebiscytu, głosowało 186 tysięcy. A więc ten „niby” terror polski nie przeszkodził Niemcom przybyć tłumnie na Śląsk Górny. Z drugiej strony ze wszystkich uprawnionych do głosowania 98 procent oddało swe głosy, znawia więc „terror polski” nie przeszkodził Niemcom w przybyciu do sał głosowania. Wreszcie liczbę głosów zakwestionowanych jest bardzo nieznaczna: w takim mieście, jak Katowice, gdzie Polacy mogliby chcieć wywołać zamieszanie, gdyż większość tam jest niemiecka, jest zaledwie 20 głosów spornych. A więc? Gdy rząd niemiecki mówi o „terorze” polskim, śmieje się on ze sprzymierzeńców. Zresztą przedstawiciele tego rządu wiedzą dobrze, że nie nie mają na poparcie tego twierdzenia. Prawda jest, że w zakresie tego, co dotyczy porządku i sprawiedliwości głosowania, plebiscyt na Śląsku Górnym dokonany został wzorowo, jakkolwiek w warunkach bardzo trudnych, co jest wielką zasługą generała Le Ronda i jego kolegów z komisji Międzynarodowej oraz 200 urzędników koalicyjnych i wojsk okupacyjnych, które w większości składają się z Francuzów.

Artykuł kończy się słowami: „Być sprawiedliwym, dać Polsce to, co jej się należy, to jedyny środek zabezpieczenia interesów wszystkich. Gdyby przypadkiem Przesza osiągnęła to, że popoinobion nieprawdliwość na jej korzyść, Niemcy, którzy są właścicielami kopalń, fabryk i posiadłości ziemskich na Śląsku Górnym, pierwszy tego żałowali.

„Polsko-niemieckie porozumienie“.

Pod powyższym tytułem „Die Welt am Montag” w numerze 15 zamieszcza szereg uwag, dotyczących stosunku Niemiec do Polski. Z uwagi na to, mówi autor artykułu, że rozstrzygnięcie plebiscytu, jakie wkrótce na Radzie Najwyższej ma nastąpić, nie zadowoli obu stron, najbardziej wskazanym byłoby wzajemne porozumienie polsko-niemieckie. Stwierdza więc, że roduzu potrzebę, podkreśla jednak fakt, iż obecnie sprawa porozumienia zalega się w jaknajgorszych warunkach, a więc tego wszystkiego przypisuje do niemieckiemu ministerium spraw zagranicznych.

Stosunki polsko-niemieckie ułożyły się w ten sposób, iż cały prawie wywóz niemiecki do Polski został wstrzymany szlucnie na rozkaz ministerium spraw zagranicznych. Ze tego rodzaju regulowanie handlu zagranicznego nie leży zupełnie w interesie Niemiec, dowodzi tego najzupełniej obecny stan bezrobocia w Niemczech, które niktliwio się zmniejsza, lecz stale powiększa. Ono zamiast ciągle podnosić produkcję i dążyć do połączenia wywozu, aby tem samem usunąć w jaknajwiększym stopniu

kleśkę bezrobocia, niezmniejszając ministerium spraw zagranicznych szlucnie tamuje rezerwów przemysłu, wywołując to, że gdy całe narstwo leży pod cięsem bezrobocia, jednocześnie wszystkie składy fabryczne pełne są przeróżnych wyrobów.

Ministerium spraw zagranicznych, które do tej pory, choć ja zawzięcie prowadzi, przynajmniej nie słyszy, swój stosunek do Polski illończy koniecznością zarządzenia środków represyjnych wobec Polski, ażeby za ich pomocą zdobyć ustępstwa od Polski na rzecz tak zwanego korytara polskiego. Wprawdzie rząd polski czynił niejednokrotnie próby porozumienia, jednakowoż natrafiały one zawsze na opór ze strony niemieckiej i nie doprowadzały do żadnych pożądanych wyników.

Rządowi niemieckiemu zależeć powinno na jaknajszerszym załagodzeniu stosunków polsko-niemieckich, a zresztą przynajmniej, że dotychczasowa polityka rządowa osiągać może skutek wręcz odwrotny, gdyż wywołuje ona tylko coraz większe zmierzplwienie narodu polskiego. Polacy, którzy myśli o przywróceniu lepszych stosunków między dwoma narodami zapomocą represji, jest albo zaciętkiem zleł woli, albo głupcem, gdyż jest pewną iawą, że jedynym skutkiem represji może być tylko dalsze zaostrzenie stosunków politycznych.

Niemiecki rząd dla spraw zagranicznych powinien oddawać się sobie sprawie z tego, że stosowane wobec Polski środki represyjne są bez żadnego skutku. Ci kupcy niemieccy, którzy chcą wywozić towary do Polski, czynią to drogą okrężną, a więc drogą przez Czechy, Odaisk, Litwę i Prusy Wschodnie, tak, że Polska potrzebnie jej wyroby niemieckie łatwo w ten sposób może otrzymać. To też jedynym skutkiem całej polityki dotychczasowej może być właśnie tylko dalsze pogorszenie się stosunków polsko-niemieckich. A tymczasem zbliżające się rozstrzygnięcie sprawy Śląska Górnego wyraźnie wskazuje, że nie tak nie szkodzi wprowadzeniu w życie żądań niemieckich, jak właśnie represje niemieckie wobec Polski. Jednocześnie zaś nie nie mogłoby bardziej polepszyć pozycji niemieckiej, jak to, gdyby rząd niemiecki jaknajprędzej wyraził gotowość do rekompensacji gospodarczych z Polską dla usunięcia ograniczeń wywozu do Polski. W tym wypadku interesy wielkiego przemysłu niemieckiego całkowicie zbiegają się z interesami politycznymi.

Oto streszczone wywody autora. Gdy chodzi o politykę niemiecką wobec Polski, nie można odmówić im pewnej słuszności. Nie sadzimy jednak, aby można było łączyć sprawę gospodarczą rozwoju Niemiec, a więc wywozu towarów niemieckich do Polski, z nieskończenie od niej ważniejszą sprawą Śląska Górnego, która została rozstrzygnięta na zasadzie traktatu pokojowego i na podstawie głosowania plebiscytowego i która jest niktliwio sprawą stosunku wzajemnego dwu narodów, lecz kwestią światową, której nie bedzie w stanie rozstrzygnąć inaczej, niż tego wola będzie pragnie, nawet najprzychylniejsza postawa w Polsce niemieckiego ministerium spraw zagranicznych. Z tego właśnie i niemieccy politycy jak i dziennikarze powinni sobie zdawać sprawę.

J. I. KRASZEWSKI

Stara Baśń.

11) Powieść z IX wieku.

(Ciąg dalszy)

„Czupodara pomyślniś...”

— Czemu miś próbujeś szczęścia — rzekł — z waszych tam już nie jeden był, ale jednego też może zmiażdżicie. Kneź ma żonę z niemieckiego kraju, pa niemuś się przybliżył namię.

— Słonce nie zaszło jeszcze, macie dobre nogi? — zapytał. — Pójdziemy za las, na górę, gdzie światło widać nie mało... Złamają wam drogę ukąże ława... Chcecie za mną?

Niemiec, który ku i proce zosławił we dworze, prawie będąc rozbrojony, zawałwał się nieco.

— Tak? z rekami gołemi — spytał.

— Jam tu na swojej ziemi — odrzekł stary obojętnie — maie tu zwierz nawet szanuje. Innej bronii nie potrzebuję — dodał, grz wyjąc się z zanzarą nad nie jedną. Gdy się głos rozszedł po lesie, ziomka.

Sni wiecz. Od strumienia lekko się podnosząc ku górze, zlewała jaka wiołta ich ku łasom. Stary wśród zasięzków znalazł przełaj i ścieżkę. Wprzede byli już wśród ciemnego gęstwiny, a tu Wsz jak w dymu, choć nigdzie drogi żadnej nie było, kierował się nie patrząc prawie. Hengo drał się za nim, milcząc idąc oba... W górze nie było już niczego, tylko ciemność i szum lasu.

W zarosłach pasterka młodość złatawo z głębi, na których się już niekiedywa zbierało. Zdawali się gnieć na starego gospodarza, że ich spójrzyli zakłócił. Migły się skryły kraski, sroczka w białej spódnice podniosła się gderząc, podlatując, przysiadła, i zrywała się przed nimi, aby ich łacić, przeprowadzić nie dalej. Z pod drzewa

u którego zosławał, usunął się złotym ogonem, zawiął się i znikł w ciemności. Na zakrętu drogi, gdzie widać było, że się zwinie, ukazał się z jednego wierzchołka na drugi. Stary po drodze podnosił głowę ku barciom, bo ich tu pełno było na drzewach, rozlał parzył spóźnioną wracała z tak, śniąc płom, cisząc się do nich przed sobą, aby im skrzydła nie odczuli.

Seli tak coraz głębiej, a Niemcowi nie nawkłemu do pieczęć wderówki, za starym trudno było nadążyć. W tem las nie rozciął, polmaka rawa hując zarola, wierzchołki zardzewiały, Wśród wielkich plaskich przetrząsł, wznosiła się spawa mogiła, z której wiołta rozkładał się na okolicę, jak oko sięgać mogło. Wapanały były i wielki, Wsz stanowiący tu i oglądając się po swej ziemi, mógł się czuć panem. Hengo spojrzawszy na niezmierza przetrząsł u nóg swoich rozłożoną, stał u dymion i widocznie rozdzawany. Dolina, która między u stóp swoich była w większej części lasami okryta. Zachodzące słońce jasnym błyskiem ją oblało, i promienie czepiały się wierzchołków drzew, gdzie nigdzie w złotych odbijających sięmorał i przegładających między drzewy i łkami, rzek wstęgać.

Patrząc na z górę, rzekłbyś, że cały kraj ten, cały świat, zarzuciła piersza jego, szeroka jak morze i jak morze równaj sięgnęła w od łasem. Jak flety to kochały się blizszych drzew wierzchołki. Wśród tej ciemnej zieleni jodeł i sosen, gdzieś gdzie wiołtych ziołstych lił i brzoł i anajowych tak zionących się przebił. Dalej ściśnięte drzewa już oko nie widzieć nie dopuszczało nad wierzchołki, i które mało starzych samonie strzelało ku górze. Głuchy szum zaledwie chwytał ucho... W dwóch tylko miejscach słońce dymu słup: wznosił się ku górze, nie zgieł zidum wiatru powiewem... Na widokowego pasami dymionymi rozścięli się do stu milgi wieczorne.

Wioł wskazał Niemcowi w prawą stronę.

— Tam, w końcu dła z kołami, waszemu dalszemu się ławo. Trzymajcie się ciągle rzeki, a

miawszy do niej wpadające strumienie, szukajcie brody i przeście na drugą stronę.

Chciał mówić dalej, gdy ucho jego, do chwyłania i rozumienia najmniejszego smakułk wysłuchał, on zdale uderzył. Zatrząsnął się, głowę spisał i schował.

I Hengo też w dolinie pochylał jakiś oddzielony leutent głuchy, który się zdawał przybliżyć. Wznowił twarz się zachmurzył, ręką pokazał na kierunek i spytał.

— Rozumiecie a teraz — dodał — chodźcie, boję się, czymy wilka nie wywołał z lasu. Teat ten słysze... Jeżeli jedzie kto, to chyba koczownicy złudzy, utrapiona zgraja, która nigdy z przemienn nie odchodzi rekami. Smerdowie i posłanicy... Po co? Wiedza chyba oni sami. Dokąd? Nigdzie jak do Wisły, na którego miedzi starym...

Stary poruszył się z żywością prawie młodzieńcza, i nie patrząc już prawie na Niemca, posuwał się też samą drogą w dół, która na górę wchodziła. Leż rzek pedził żywiej i przysuwający się przez las, z poza ostatnich drzew ujrzał rychło zionącą łakę, a na niej, bieżącym rzeki posuwającym się pięciu konyh, na których Hengo ciekawie zwrócił oczy.

Przedem jechał dowódca, parani za nim czterej inni... łatwo w pierwszy pomał było starszego, kół pod nim ródcaży i pokazywany ubiór, odznaczający koczowniczego służę. Był to bierzący chłop, z wołał mi dł g emi, kłó: mu rudy kark okrywały. Na głowie miał czapkę ze steremog przy niej piórem białym. Odwrzeł na nim z sukna jasnego, rozszyte miał czerwono, u boku miecz sierał w pochwie, na plecach kuł nad głowę się podnosił i tu białą wół na strzelił.

Jadąc za nim w rekach trzymali toporki, żurjani też w łuki i proce, obwiszawsz sakwami. W w zabaczawszy jędzewo, jak nie się zachmurzył, p wiał róg z kożuch i trzą rzą preko rą po rą rą rą rą, do chaty miał obzajmując o najczłajszych.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Nienicy, którzy nie umieją po polsku, do 2.12. wyuczyli się tego języka, wstąpić by organizacje Polaków ewangelików pomysłili o stworzeniu krajowego funduszu pomocy dla niezmężnych gmin ewangelickich, pracujących w domach szkół, cełowni i szpitali. Zjazd stwierdził, że wrogie stanowisko ewangelików-Niemców wobec ewangelików-Polaków w Malopolsce. Niemcy uważają zbory za placówki wojenne polityki pangermanistycznej. — Z okazji zjazdu dokonano w z. o. z. Krakowskiemu artystycznemu tablicy: Mikołaja Reja z Nagłowic, duża pr. Raski. Od chwili nastąpiło w obecności przedstawicieli uniwersytetu angielskiego Akademii Umiejętności Krakowskiej, radu miejskiej i muzealnej wykładzie w Krakowie. W czasie odczytu tablicy wykładzie kazanie generała superintendenta Bursy z Warszawy, którego też powołano na honorowego prezesa zjazdu.

Przebieg polityczny.

Komunikacja berlińska „Rote Fahne“.

Berlin, 13. kwietnia. Wczoraj skonsolidowano organ komunistów niemieckich „Rote Fahne“ za artykuł p. t. „Kaci siedziemi“, w którym krytykowano sąsiedztwo komunistów, którzy brali udział w ostatnich ruchach. Zabrano także z maszyni rotacyjnej, a w udrumieńcałszy druk. Redaktorów odpowiedzialności wyznaczono proces o zdradę stanu.

Nota polska do Włoch w sprawie górnośląskiej.

Rzym, 13. kwietnia. (T. U.) Posel polski do Rzymu dzisiaj rano przyniósł w sprawie G. Śląska, w której zamacza się, że sprawa górnośląska rozstrzygnięta została tylko na podstawie wniosku głoszonego w poszczególnych gminach, gdyż i traktat wersalski umożliwiało w dniu 10. G. Śląska przewiduje.

Artykuł majątkowy niemieckich w Francji. Paryż, 13. kwietnia. „Matin“ donosi, że władze francuskie w dalszym ciągu sprzedają stojące po sekwestrowaniu majątki niemieckie we Francji południowej (Riviera). Wczoraj sprzedano 2 posiadłości, wille „Loranzino“ i „Vera“, własność bankiera niemieckiego von Weinberg, na licytacji za 1 milion franków. Oprócz nich sprzedano niemiecki żród ewangelicki w Cannes i wille Disior.

Sreclni przemyślowe wobec Niemiec.

Berlin, 13. kwietnia. (T. U.) O szczegółach nowych środków przemyślowych, jakie Francja planuje przeciw Niemcom, zachowuje się najściślej tajemnicą. Zdaje się, że do okupacji zagłębła Rubry rozciągnięta będzie aż do Essen. Okupadzy teren ma być od Niemców surowo oddzielony, podobnie jak obwód Saary.

Paryż, 13. kwietnia. (Tel. wł.) Francuski pułk kolonialny 34, który w tych dniach przybył z Afryki do Tulonu, wyruszył obecnie w dalszą drogę do Nadrenji. Oddział liczy 1800 ludzi.

Londyn, 13. kwietnia. (Tel. wł.) Gazety angielskie donoszą, że w Pollesone zatrzymuje się towar niemiecki, wysłane do Anglii, ale aż do czwartku mogą być wysłane bez opłaty 50% cla. Z tej przyczyny wysyłka odbywa się w przyspieszonym tempie, gdyż od 18. kwietnia rząd pobierać będzie 50% cla od wszystkich towarów, sprowadzanych z Niemiec.

Stany Zjednoczone a Europa.

Berlin, 12. kwietnia. Pisma dziennicze zamieszczają następujące doniesienie z W. Waszyngtonu: „Ze strony międzynarodowej komunikacji, że polityka Stanów Zjednoczonych będzie się opierała na następujących zasadach politycznych:

1. Rząd Stanów Zjednoczonych wywiera cały swój wpływ na Niemcy, aby placły swoje odroczone w miarę możliwości gospodarczej i uregulowały szkody, wyrządzone w Belgii i Francji.

2. Rząd Stanów Zjednoczonych uznaje prawdziwe jako usprawiedliwione prawo Francji do zastawienia a środków w karnych przeciw Niemcom, jednakowoż wyraża przekonanie, że Niemcy nie powinni być nadmiernie obciążeni. Francja powinna ściśle godziwować również ze źródeł przemysłu niemieckiego. Byłoby to znaczącym krokiem na drodze poprawienia położenia gospodarczego całego świata.

3. Stany Zjednoczone uznają wszelkie zarządzenia, zmierzające do skutecznego celów imperialistycznych i wyrażających w następstwie trwałej utraty równowagi spory międzynarodowe. Rząd Stanów Zjednoczonych będzie w wieloletnim spokojem obecne następowe wojny. Przejścia to uwydniają ponad wszelką wątpliwość fakt, że w tej chwili nikt nie ma zamiaru być partyzjantem trybunału, którego miałyby przedstawiać kwestie sporne do rozstrzygnięcia.

Ukaramie przestępstw niemieckich.

Londyn, 12. kwietnia. W odpowiedzi na interpelację w sprawie rozstrzygnięcia przestępstw wojennych oświadczył sir Robert Howard, że przekształcenie świadków angielskich odbędzie się po raz pierwszy w dniu 26. kwietnia.

Korfiny o Gdn. Śląsku.

Kraków, 12. kwietnia. Posłowie Korfiny, którzy bawili tuż przed wyjezdem do Berlina, zaskiwili z powodu pesymizmu prasy malopolskiej i warszawskiej, że do Górnego Śląska. Posłowie Korfiny oświadczyli, iż nie ma zgody powodu do tego. Sprawa obla dobrze i wszystkie szanse są do

naszaj stronie. Górny Śląsk wierzy w zwycięstwo, a wieść, że i konfrolery angielscy uznają we wachodnim obszarze nasze zwycięstwo. Kola polskie G. Śląska pracują obecnie nad organizacją polskości. Anarali niecierpią jest już w gównych zrywach polski. Zamierzają jednakże nie odstąpić się, pod tym względem od błędów popełnionych dawniej.

Ze świata.

Wielki proces kryminalny.

Kopenhaga, 13. kwietnia. (T. U.) W przyszłym niedziele 14.4 rozpocznie się przed sądem przysięgłych w Kopenhadze: największy proces kryminalny, jakim dotąd sądy duńskie się zająmuje. Oskarżony jest duński lekarz dr. Nordorsten. Skarga zarzuca mu zbrodnię przeciw moralności, zabijanie noworodków, zbrodnicstwo własnej żony, współzbrodnictwo w różn.ich mordach, wyrzucanie, sprzeniewierzenie, a także i różne inne przestępstwa.

Samobójstwo z powodu bankructwa.

Kopenhaga, 13. kwietnia. (T. U.) Złoty fabrykant duński Mr. Bałm, dyrektor wielkiej fabryki w Berlinie i Hertz, zastrzeżił się z powodu olbrzymich strat, jakie poniósł przy zakupie skóry w Amierce.

Kronika.

Składki na Sierociniec.

Do Banku Ludowego w Katowicach wpłacono: Od p. Czakańskiego Juliusza z Ligoty 20 mk.; P. K. P. imienia 20 mk.; w Katowicach zebrano na listę 1184 mk.; przez p. Karłowiczową zebrano na listę 190 mk.; tow. Sokół z Koszów 105 mk.; od p. Klimczoka Tomasa z Koszów 50 mk.; gmina Woźniki 500 mk.; przez Gazetę Ludową od p. Brzowskiej z Eintrachtu 50 mk.; p. Dorskiej 20 mk.; p. Myśliwa 28,10 mk.; Ignacego Wojłki z Nowelski 20 mk.; fabryka kawy Fryderyk von Tarnewskich Odrach 85 mk.; z Katowickiego z Wierku 20 mk.; gmina Zabark 3000 mk.; gmina Nowe-Hajduki 1000 mk.; tow. posiadzicieli domów i gruntów w Załężu przez p. Lisonia 391 mk.; od p. Franciszka Ogórka z Kuźni Rabczowskiej 20 mk.; od k. dziekana Kapicy z Frydeshuty 20 mk.; gmina Ligota pow. pszczyński 500 mk.

W markach polskich wpłacono: od p. Korfantego Jana 31,50 mk.; przez p. Grabianowską 1100 mk.; od filii w Świecie 100 mk.; zebrano przez p. Grabianowską na zebraniu tow. Sokół 5, 2, 21 160,50 mk.; od p. Apolonij Klapetek 135 mk.; od p. Rzepki 100 mk.; w wiewu w Welnowcu 100 mk.; od p. Pawłowicz z Królewicz przez p. Karłowiczową z Mysłowic 1000 marek.

Ko za okupacji Górnego Śląska aż do dnia 31. marca 1921 r. wynoszą okragło 8 milj. marek

Katowice. (Pożar lasów) W poniedziałek z południa i popołudniu urosły się wielkie kłęby dymu w kierunku Mysłowic. Padły się lasy i wroszowiska około Mysłowic i Muchowa. Straże ognio-we z Katowic i Murczek pracowały usilnie nad ugaszeniem ognia; mimoto wielkie obszary lasu i zarosły padły pastwą płomieni. Przypuszczają, że ogień został podłożony, gdyż wybuchł on równocześnie w obu miejscach.

Katowice. (Nieuczynny łapacz psów) Szewc Henzel z ul. Hołtya był wielkim łobuziakiem psów warchołowych, które lały na ulicy i drogę zaprudzał. Po meczem ten łapaniu będzie teraz od-począł w 3 miesiecy i 3 tygodnie w więzieniu, gdyż na taką karę skazał go za to sąd.

(Kto nie chce słuchać...) Na mocy rozporządzenia Komisji Międzywojewódzkiej zamknięta została restauracja „Przez Heinrich“, gdyż tak gospodarz jak i stały pracownicy nie przestrzegali warunków o stałym obłożeniu przepisów.

Lawarucha. (Nieuczynny mikazar.) Własciciel mikazarni Fayet Stier tuż przed skazaniem został przez sądz ławniczy w Katowicach na 150 mk. grzywny za to, że do mleka w swym składzie dolewał 10 procent wody. — Czy ten panoczek, popijając taką kawę, dolewał do niej także mleka z wody albo szlachynki kmietał?

Król Huta. (Pies udokorowany krzyżem żelaznym) Pewien żołnierz niemiecki przywziął otrzymanego swego czasu przez niemieckie dowództwo krzyż żelazny swemu psu ułoga. Pies odznaczony najwyższym orderem niemieckim, paradował po ulicach miasta, kładąc ogonem w tę i ową stronę, co naturalnie bardzo zabawnie wyglądało. Ziechła rozczepiona na psa niemieckiej krzyż żelazny, buła co on się zda: Wszak on nie może być bohaterem, a nie ma znaczenia, czy wojnie zdradzał, stracony reki lub nogi nie przywrócił. Pal szczie więc kawalek czarnej huty.

Haidki. (Ujęcie niebezpiecznych bandytów.) Szajka niebezpiecznych bandytów gwałtowała w okolicy Hajduk, Lipin i Chropaczowa. Głową tej bandy był dawniej „minister“ Masson z Hajduk. W poniedziałek udało się policji z Hajduk wysłędzić dwóch bandytów, Józefa Zielenie i Karola Duglasa. Utkarli się w pewnym domu i zaczęli strzelać na postrzelonego. Ci bandyci nie mieli broni, a w ręku obu opryszków, ujęli ich. Zdradzieli oni prztem kryjówkę reszty członków zwyciężonej bandy, to też powiadomiona policja lipińska zrobiła na nich obławę i w Chropaczowie udało się ujęć eksministra Massona. Jednego z najmniebezpieczniejszych bandy-

Anglia a sprawa górnośląska.

Korespondent „Rzeczypospolitej“ telegrafuje z Paryża: Jakkolwiek general Le Rond wabrania się udzielić bliższych informacji, a mianem sposobności do-wiedzenia się z kół wiarygodnych, że Radzie Ambar-sadorów złożone z trzech państw, opracowane przez przedstawicieli Francji, Włoch i Anglii. W raportach tych członkowie Komisji Międzywojewódzkiej uznają za „dnio konieczność podziału Górnego Śląska. Istnieje jednak pewna różnica zdań między nimi co do sposobu podziału tego obszaru przemysłowego, w którego okragach wiejskich uzyskali wickość Polacy, w miejskich okragach zaś Niemcy. W każdym razie istnieje również bardzo poważne powody do nadziei, że Komisja Międzywojewódzka zaproponuje Radzie Na-wrzej przydzielenie Polacz całego obszaru przemysłowego.

Rada Ambaradorów zajmie się zbudniem ostatecznym wniosków Komisji Międzywojewódzkiej w dniu 21. kwietnia. Po tej dacie zostanie ogłoszone specjalne sprawozdanie i niemożliwe jest przypuszczenie, ażeby Rada Ambaradorów uchyliła się od rozstrzygnięcia ostatecznego tej sprawy. Traktat Wersalski wyraźnie domaga się, aby sprawa ta zdecydowała mocarstwa Sprzymierzone. Jeżeli jednak Rada Ambaradorów uchyli się od odpowiedzialności w sprawie Górnego Śląska, wówczas wyznacznie granicy polsko - niemieckiej na Górnym Śląsku zostanie przeprowadzone przez Radę Najwyższą. Niem zwrócić się w dniu 1. maja dla omówienia środków przemyślowych przeciw Niemcom, w razie dalszego oporu co do wykonania postanowień Traktatu Wersalskiego.

Z Polski.

Przeciw rozdarciu Cieszyńskiego.

Poznań, 12. kwietnia. (E. E.) W poniedziałek odbyło się drugie posiedzenie plenarne zjazdu delegatów Związku Miast. Obrady zgali i przewodniczył przez p. Kosińskiego. Przed przystąpieniem do porządku dziennego, zjazd powiódł uchwale, domagającą się rewizji układu przynajmniej Czechosłowacji część Śląska Cieszyńskiego, zamieszkłą przez ludność rdzennie polską.

Równocześnie nadaszeli telegram posłów śląskich z wezwaniem do zaproszenia przeciwko rozdarciu Śląska Cieszyńskiego, a zwłaszcza m. Cieszyńska.

Następnie powołał zjazd rezolucję w sprawie przynależności Galicji Wschodniej do Polski.

W końcu dokonano wyborów uzupełniających do zarządu.

Z porządku dziennego przedkładały poszczególne komisje swoje sprawozdania.

Sejm polski a Górny Śląsk

Komisja prasy zagranicznych obradowała we wtorek dalej nad sprawą ratyfikacji traktatu pokojowego z Rosją. Na wniosek posła Niedzielskiego zamierzają się Komisja także sprawę Górnego Śląska. Minister prasy zagranicznych Sapich udzielił wyjaśnień w sprawie poczynionych w tej mierze zabiegów przez rząd polski.

Zjazd ewangelików Polaków.

Na odbytym w Krakowie zjeździe malopolskich ewangelików Polaków wyrażono radość i podziękowanie Bogu za odwołanie wojny niebezpiecznej Ojczyzny i podjęcie wojny z Niemcami. Zjazd domaga się wprowadzenia języka polskiego do liturgii ewangelickiej w Malopolsce, do prowadzenia ksiąg i dokumentów parafialnych w języku polskim. Zjazd stwierdził gotowość Polaków do chętnego współzawodnictwa z Niemcami, domaga się dalej, by dyspozycje

ów i Horcie, natomiast znany w tym mieście rzeź-
 dach zdołał zbiedz, a z nim i niejaki Mucha. Po-
 strażnicy ciężko Ziebka zmarli. — Po ujęciu tych
 przysłażonych oddzielnie ludność spokojnie, gdyż byli
 ni potraceni wiosek okolicznych. Przy każdym
 wielkim rabunku i rancie czynią błąd zawsze
 z bandy. Swego czasu ujęto już raz tych
 podług, ale wybrali się z więzienia. Drugi raz
 zbiedzali i nie z pewnością nie uda.

Bytom. (Znowu próba gwałtu niemieckiego
 na Polaku.) Dnia 6. o godz. pół do 5-jej popo-
 łudnia szedł Polak D. wraz z swoim towarzyszem
 B. ulicą Tarnogórska w Bytomiu. Kolo numeru
 19 zatrzymał się, ponieważ kolega jego wszedł do
 sąsiedniego sklepu cygar. Tu został zaczepiony
 przez jakiegoś Niemca, który szukał powodu do
 kłótni. Kiedy to z powodu jego spokojnego za-
 powowania się zostało uderzeniem, musiał do
 Niemiec odejść. Za chwilę przyszedł dwóch innych
 Niemców, z których jeden powiedział: „Gestalten Sie
 bitte einen Augenblick!“ Polem chwycił go za
 ramię i zaprowadził do domu nr. 19. Tam wy-
 magał jeden z nich żółta kartę. Która się wylegi-
 ywała jako urzędnik kryminalny i rzekł: „Sie
 sind verhaftet.“ Po tych słowach chcieli go ci ludzie
 gwałtem wciągnąć do pomieszczenia po schodach.
 Konieczną jednak weszli jacyś dwaj mieszkańcy
 i kamienicy, którzy hałas zauważyli, musieli owi
 zekoni urzędnicy kryminalni pana D. puścić.

Nie ulega wątpliwości, że ta żółta karta była
 tylko pozorem dla wykonania niemieckiego gwałtu
 na Polaku.

Dziwne stosunki bezpieczeństwa panują w
 jakim mieście jak Bytom, w biały dzień!

Rudźników. (Niegodziwcy.) Onegdaj w nocy
 przyjechało 4 landyów (ucieczka kłótni kamieniami,
 wybijając przysył 14 sztyb. Załomce zaczęli wo-
 o pomoc, wobec czego bandy zbiegli.

Pił i jadał także w restauracjach, ale o zapła-
 cenie „zapominał“. Wobec tego wytoczył mu sąd
 proces o oszustwo i sprzeniewierzenie i skazał go
 za to na 200 mk. grzywny wgl za każde 10 mk.
 jeden dzień więzienia. Sąd odsłapił od szlania
 go na karę więzienia, gdyż wynagrodził on posko-
 dowym wszystkie straty.

Piłwów w 12. rękim. (Nienasycony kamienicz-
 ni.) Pewien tućjzy właściciel domu, pragnący wy-
 musić od swego lokatora wższ komornę, powy-
 nował w mieszkaniu tegoż okna i drzwi. Za te
 „miłość bliźniego“ skazał sąd ławnicy w Zabru
 wynasynego kamienicznika na 150 mk. grzywny
 wgl 15 dni kory.

Trunek przy Oliwiczku. (Brać niemiecką.) W
 brydn tućjzy go dworca urządził urzędnicy wła-
 dzy okupacyjnej w niedziele rewizję za broną, przy-
 czem naleziono i skonfiskowano 4 karabiny i kil-
 kaset karabini.

Poniższe w G-wickim. (Świętaćka.) Do
 tućjzego kościoła wchodziło się w poniedziałek w
 południe dwóch złodziei. Skradli złotą monstrancję
 wyszadaną drogiem kamieniami i kłepki poślaczony.

Świętaćka. (Targ na konie.) Ustawiony na
 czwartek, 14 bm. targ na konie odbędzie się na-
 pewno. Natomiast bydła sprzedaż nie wolno.

Pałg żyrowe w Pszczyskim. (Korespon-
 dencja.) Z różnych wiosek czytamy korespondencję
 o głosowaniu 25. o marca, tylko z Piętarzynie
 nie słychać, jak tak by tu wszystko było jak
 ma być. Głosowanie się odbyło, lecz głosujące uszy-
 bały głosować i mały głosować, ponownie 2. i 3.
 było 231 głosów za Niemcami. Obwód dworski
 miał swoją urnę a gmina także swoją. Dworzyszy
 było uprawnionych do głosowania 63; z tego pałgo
 za Pol-ka 19 a za Niemcami 40, reszta się nicosta-
 wiała. W gminie padło 553 głosów, dużo za mało.
 Mamy tutaj jednego nauczyciela Niemca; ten dzień
 przed głosowaniem chodził do niektórych ludzi i
 chciał im dać 500 mk., jeżeli będą głosowali za
 Niemcami, a jego żona, choć tutaj w Piętarzynie-
 czech rodzona i aż agitowała za Niemcami i mówiła,
 że sobie da głowę uciąć, jakby Piętarzynie-
 cze przeszły do Polski. No i przeszły, a ona sobie nie dała
 głowy uciąć, ale jednak się ciężko rozchorowała.
 Choć dwaj Polaków głosowało za Niemcami, to
 teraz każdy mówi, że oddał głos za Polską, ale ich
 coś grzybie, bo jakos nie spojrzą prosto w oczy.

Wielki Piętarz w Raciborskim. (Zabity
 podczas bójki.) W p-bliżu tućjzego dworca pow-
 stąpiła w nocy pomiędzy kilku ludźmi bójka. Ktoś
 rzucił granat ręczny, który wybuchając „abił“ pnie-
 na osobę, p-chożącą z pobliskiej Kórnicy, a dru-
 ga osobę z W. Piotrowie ciężko zraniał. Kilka osób
 zostało aresztowanych.

W Strzelcu. (Ku żółci włośności.) Z tućjzego
 więzienia sądownego zamierzali się wziętnowie wy-
 lamać. Powalili dzorze Diwana, odebrali mu klucze
 i postwierali ochle reszty więźniów. Ucieczka
 się stoi nie udało, gdyż ucieknijeli ją urzędnicy
 Apo, przyczem j-dm z więźniów został śmiertelnie
 ranny.

**Rodzice! Uczęcie dzieci Wasze
 czytać i pisać po polsku.**

Rozmaitości.

— **Koniec świata.** — Astronomowie zaczynają
 znowu mówić o końcu świata, który ma rzeko-
 mo nastąpić 26-go czerwca. Kometa Pone-Winneke,
 który z szybkością wielu tysięcy mil na godzinę
 zbliża się ku ziemi, uderzy w nią głównym swym
 jądrem, co mogłoby spowodować spalanie się ziemi
 wskutek rozprzyszczenia się tysięcy płonących ciał
 wszechświatowych, tak zwanych meteorów.

Churchill o żydach.

Pisma berlińskie donoszą, że angielski minister
 kolonii, Churchill, wygłosił następującą mowę w Je-
 rozolimie do przedstawicieli tamtejszych kolonii
 amerykańskich:

„Zadacie odmienne, abym odwołał deklarację
 Balfoura i powstrzymał emigrację żydowską. To nie
 leży w mej mocy, jak również nie jest moim ży-
 zyciem. Jest rzeczą szlachetną i sprawiedliwą, ażeby
 żydzi, rozproszeni po całym świecie, znowu zna-
 leźli swe narodowe centrum w ognisku czystym,
 w którymby się mogli zjednoczyć. Gdziekolwiek
 byłoby to niemożliwe jak w Palestynie, z którą od
 trzech tysięcy lat są związani. Testem zdania, że
 jest to najlepsze rozwiązanie dla całego świata,
 państwa Brytyjskiego i samych żydów, jeżeli za-
 mieszkałą w Palestynie“

Od redakcji.

J. S. w D. Chętniebyśmy prosbie Pana z dwi-
 ucznili, ale niestety wiersz nie nadaje się do druku.

Od ekspedycji.

E. K. w K. Nadyśniamy do ekspedycji oferty na
 ogłoszenie wręczone bwiąją nadzwyczaj ogłoszenia i
 tenże na oferty odpowiadać.

Sprawy towarzyszy.

Katowice. Podajemy do wiadomości, że w piątek, dnia
 15 bm. o godz. 7 odprowadzić zostanie w kościele N. M. P.
 msza św. za dusze w czyśćcu. Zarząd Tow. Pol.
 Katowice, lew. śpiewu „Ogniw“ ma koncert w ponie-
 diałek o godz. 7/8 w domu związkowym.

GIEŁDA.

Notowania giełdy berlińskiej
 z dnia 13 kwietnia 1921.

Telegraficzne wypłaty na		popół	podz
Amsterdam-Rotterdam	100 guld.	2162,80	2167,20
Brusel-antwerpia	100 frank.	456,50	457,50
Chryslina	100 koron	1001,95	1002,05
Kopenhaga	100 koron	1130,35	1132,65
Stockholm	100 koron	1477,50	1480,50
Amsterdam-Amsterdam	100 mk. 100 mk.	144,25	144,65
Włochy	100 lir	289,70	290,30
London	1 funt stierl.	243,75	244,25
New York	1 dolar	62,13	62,27
Pariz	100 frank.	440,55	441,45
Szwajcaria	100 frank.	1074,90	1077,10
Hiszpania	100 peset.	861,60	861,40
Wiedn	100 koron	16,73	16,77
Żaga	100 koron	86,23	86,40
Zapadzi	100 koron	22,77	22,81
Bank polski			
Marka polska w Katowicach		9,15	9,15

Wydawnictwo i druk: „Gazeta Ludowa“, Książka Paweł
 Paśniewicz, Drukarnia i zakład wydawniczy, Katowice.
 Za redakcją: Henryk Czerniecki w Katowicach.

Poszukuję 1000 kłentów!

Dopiero co nadszedł

wielki zapas

ubrań wiosennych

w cudownych kolorach i najlepszych jakościach

Palety na lato - Spodnie

Ubranki - Dłgiec

Ubranka do pieru, Komuni i Wy-

Bielizna - Kapelusze - Buciki

w wielkim wyborze i po najniższych cenach.

Dom zak. „Przyjaciel robotnika“

ul. Rupperta 3 w Bytomiu

Uwaga! Na ulice i numer domu.

W szczególności polecam moi wielki skład wa-
 terialny i wspaniałe robieńie ubrań podług miar.

Cheśsz się podobać? Nowy dom

Paletyna

10 kopieć, chleba i pi-
 wnicę pod jedyną da-
 chem, wzbój 1 mórg
 roli, main z wiołem
 do sprzedania.

Florian Mojżesz

Radlin, pow. rybnicki.

Urządzenia

mieszkalne

KUCHNIE

pojedyncze meble,
 ławary wyszczelano
 dostarcza po cenach
 przystępnych

W. Nogliński

KATOWICE

ul. Fryderykowska 10

Telefon 1567.

Własny warsztat

-- stolarni --

do wyściełania.

Rozszerzajcie

„Gazeta Ludowa“

Pilne!

Przez znakomite zawarcie
 kontraktów, płacę najwyż-
 sze ceny konkurencyjne za
 szczone szereg, znowy złote
 i srebrne, odpadki złote, sre-
 brne i platynowy.

Albert Baron, Katowice

ul. Helle 28 (skład). Mieszkanie prywatne
 przy ul. Helle 21, 3. nienależy odpowiadać.

Wasze zapotrzebowanie w

obuwia

dla mężczyzn, kobiet

i dzieci

proszę umnie pokryć, a otrzy-
 macie wieniec dobroci i towar
 i po najniższych cenach
 i w wielkim wyborze.

L. BERGER

MIKOŁÓW

Rynek 13, I. piętro

bez składu

Potrzebny jest

sluga szkolny

przyjmujący obowiązki z dniem 1-go
 lipca 1921 r.

Starający się o powyższą posadę,
 którzy władają polskim językiem,
 zechcą niebawem podać próby z ży-
 cyorysem i ewentualnie świadectwami
 do niżej podpisane. Pierwszeństwo
 mają rzemieślnicy (ciężkie, stolarze)
 poszkodowani na wojnie.

Miło według grupy III państwo-
 wego regulaminu mył.

Dab, dnia 2 kwietnia 1921 r.

Zarząd gminny.

Bank Handlowy w Poznaniu

Towarzystwo Akcyjne

Odział: w Bytomiu, ulica Dworcowa nr. 17

Hotel „Schlesischer Hof“ (we własnym domu)

Telefon 1045. Skrzynka pocztowa 146.

w Myślowicach, ulica Pszczyńska 22

Telefon 1073. Telefon 1073.

w Tarnowsk. Górach, Nowy Rynek

Telefon 503. Telefon 503.

Zabrze, ulica Następcy tronu 109

(Kronprinzen strasse)

polecają się do załatwiania

wszelkich interesów bankowych

jak:

Przyjmowanie depozytów w markach niemieckich
 i polskich z oprocentowaniem na 4 % i wyższ
 według umowy. Zakup i sprzedaż papierów państw
 i innych papierów wartościowych i banki
 weksle. Rachunki bieżące, czekowe i lombardowe.

Wystawienie czeków i przekazów na zaqrzenie itd.

Godzinie kasowe dzienne: od godz. 8½ rano
 do 12½ po południu z wyjątkiem niedziel i świąt.